

Abstrakt

Od konce studené války se státy stále častěji uchylují k vytváření neformálních spojení, v čele se „strategickými partnerstvími,“ zatímco počet formálních vojenských aliancí stagnuje. Navzdory rychlému šíření těchto partnerství—vedle jiných forem neformální spolupráce—věnovala dosavadní literatura o mezinárodních vztazích tomuto fenoménu jen omezenou pozornost. V této disertační práci představuji a analyzuji první soubor dat o bilaterálních mezivládních strategických partnerstvích (BISP) založených členy skupiny G20 v letech 1993 až 2020. S využitím poznatků z literatury o mezinárodních spojeních a institucionalismu se snažím: (1) poskytnout první empirický popis rozsahu, v jakém se strategická partnerství rozšířila mezi členy G20 a v průběhu času; (2) identifikovat faktory, které vedou státy k vytváření strategických partnerství; a (3) určit, zda tato partnerství fungují především jako doplněk stávajících aliančních struktur, nebo existují místo nich jako „nízkonákladové“ alternativy. Zaprvé jsem zjistil, že jen členové skupiny G20 do konce roku 2020 navázali přibližně 382 strategických partnerství, což překonává předchozí odhady. Za druhé jsem zjistil, že vznik strategických partnerství koreluje s faktory, jako jsou ekonomické zájmy, rostoucí mocenský status a podobnost režimů. A konečně jsem zjistil, že navzdory převažujícímu počtu doplňkových strategických partnerství vykazují státy výrazně vyšší sklon k navazování těchto partnerství v situacích, kdy existují společné hrozby, ale chybí formální alianční vazby. Toto zjištění dodává důvěryhodnost myšlence strategických partnerství jako nízkonákladové alternativy k formálním aliancím—alespoň v některých případech. Kromě těchto hlavních zjištění předkládám výsledky dalších exploračních analýz využívajících nový soubor dat.